

Sygn. akt I ACa 431/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 października 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Ewa Jastrzębska
Sędziowie :	SA Lucyna Świdorska-Pilis SO del. Jolanta Polko (spr.)
Protokolant :	Anna Wieczorek

po rozpoznaniu w dniu 17 października 2017 r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa T. B.

przeciwko J. D.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Częstochowie

z dnia 19 stycznia 2017 r., sygn. akt I C 334/16

1) oddala apelację;

2) zasądza od powoda na rzecz pozwanego 5 417 (pięć tysięcy czterysta siedemnaście) złotych z tytułu kosztów postępowania apelacyjnego;

3) przyznaje od Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego w Częstochowie) na rzecz adwokata Ł. N. 3 321 (trzy tysiące trzysta dwadzieścia jeden) złotych, w tym 621 (sześćset dwadzieścia jeden) złotych podatku od towarów i usług, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.

SSO del. Jolanta Polko	SSA Ewa Jastrzębska	SSA Lucyna Świdorska-Pilis
------------------------	---------------------	----------------------------

Sygn. akt I ACa 431/17

UZASADNIENIE

Powód T. B. w pozwie z dnia 18 marca 2016 roku wniósł o zasądzenie na postawie weksla od pozwanego J. D. kwoty 150.000 zł. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 4 marca 2014 roku do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania sądowego według norm przypisanych.

Sąd Okręgowy w Częstochowie nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu nakazowym z weksla z dnia 9 czerwca 2016 roku nakazał pozwanemu J. D., aby zapłacił powodowi T. B. kwotę 150.000,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 4 marca 2014 r. do dnia zapłaty oraz nakazał pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Częstochowie od pozwanego J. D. kwotę 1875,00 zł, tytułem zwrotu kosztów sądowych, których powód nie miał obowiązku uiścić.

W zarzutach od nakazu zapłaty pozwany J. D. zaskarżył nakaz w całości i wnosząc o odrzucenie pozwu ewentualnie o oddalenie powództwa w całości. W uzasadnieniu swojego stanowiska, pozwany podniósł zarzut, iż w przedmiotowym powództwie nie występuje nieprzerwany ciąg indosów przez co T. B. nie posiada skutecznej legitymacji czynnej do występowania w sprawie po stronie powoda.

Wyrokiem z dnia 19 stycznia 2017r. Sąd Okręgowy w Częstochowie uchylił w całości nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z weksla z dnia 9 czerwca 2016 r. wydany w sprawie I Nc 102/16; oddalił powództwo w całości; zasądził od powoda T. B. na rzecz pozwanego J. D. kwotę 7.217 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego; zasądził od Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Częstochowie na rzecz adwokata Ł. N. kwotę 4.428 zł (cztery tysiące czterysta dwadzieścia osiem złotych) obejmującą podatek VAT, tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej powodowi T. B. z urzędu oraz odstąpił od obciążenia powoda kosztami sądowymi.

Sąd Okręgowy ustalił, że pozwany J. D. w 2010 r. rozpoczął świadczenie usług pośrednika kredytowego w (...) Sp. z o.o. w C., gdzie jako pośrednik kredytowy działający w imieniu i na rzecz R. H. udzielał pożyczek na podstawie zawartej z R. H. umowy współpracy, prowadząc własną działalność gospodarczą. Zabezpieczeniem dla R. H. ze strony pozwanego miał być wystawiony weksel in blanco. Współpraca trwała około 6 miesięcy a zakończyła się osadzeniem J. D. w jednostce penitencjarnej. Z dniem 1 czerwca 2011 roku prokurenci (...) Sp. z o.o. w C. M. H. i R. H. dokonali indosu na rzecz (...) Sp. z o.o. (...) Sp. z o.o. zmieniła nazwę na (...) Sp. z o.o. w C., które wypełniło przedmiotowy weksel, a następnie – przed terminem do protestu – dokonała jego indosu na rzecz powoda. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 21.02.2013 r. w sprawie o sygn. akt III K 712/12, pozwany J. D. został uznany za winnego tego, że w okresie od dnia 18 marca 2010 r. do dnia 5 stycznia 2011 r. w C. w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru doprowadził firmę (...) Sp. z o.o. z siedzibą w S. przy ul. (...) do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 55.090,01 zł., które wyłudził na podstawie 73 fałszywych umów o pożyczki gotówkowe z firmy (...) Sp. z o.o. w S. przy ul. (...), które to umowy osobiście wypisał na fikcyjne dane personalne czym wypełnił znamiona czynu z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 270 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 12 kk. Z tego tytułu pozwany został zobowiązany do naprawienia szkody w wysokości 55.090,01 zł. na rzecz firmy (...) Sp. z o.o. w S., powiązanej z R. H.. W dniu 18 lutego 2014 roku weksel in blanco został wypełniony w C. z terminem płatności wyznaczonym na dzień 3 marca 2014 roku. Z jego treści wynikało, że pozwany J. D. zobowiązał się zapłacić bez protestu na rzecz (...) Sp. z o.o. kwotę 150.000 złotych. Pod jego treścią widniał podpis pozwanego. W dniu 04.03.2014 r. weksel in blanco został przeniesiony na rzecz T. B. przez R. H. będącego prezesem zarządu (...) Sp. z o.o. Stan faktyczny został ustalony przez Sąd Okręgowy na podstawie dokumentacji załączonej do akt sprawy oraz treści wyroku Sądu Rejonowego w Częstochowie sygn. III K 712/12, stwierdzając brak podstaw do kwestionowania jej wiarygodności. Uznano za wiarygodne zeznania J. P. albowiem korelowały z treścią załączonych do akt sprawy dokumentów. Sąd Okręgowy uznał także za wiarygodne zeznania R. H. oraz T. B. pomimo, że dokonał ich odmiennej oceny prawnej.

Sąd Okręgowy wskazał, że pozwany nigdy nie kwestionował faktu podpisania w 2010r. weksla in blanco, co stanowi bezsporną okoliczność w niniejszej sprawie, a nastąpiło w okresie czasu, kiedy pozwany świadczył usługi pośrednika kredytowego w przedsiębiorstwie (...) Sp. z o.o. Dokonał Sąd Okręgowy analizy pojęcia weksla in blanco w świetle art. 10 ustawy Prawo wekslowe, które odnosi się do weksla wystawionego w stanie niezupełnym, czyli takiego, który w

chwili wydania go pierwszemu wekslobiorcy nie zawierał wszystkich docelowych elementów. Wskazał na możliwość powoływania się, obok zarzutów formalnych dotyczących treści weksla, także na zarzuty osobiste wynikające ze stosunku podstawowego będącego przyczyną prawną zobowiązania wekslowego, co dotyczy zasadniczo jedynie sporu pomiędzy wystawcą weksla własnego in blanco a remitentem. Natomiast w wypadku sporu pomiędzy posiadaczem weksla niebędącym remitentem a wystawcą weksla własnego mają zastosowanie ograniczenia wynikające z art. 10 i 17 ustawy z 1936 r. - Prawo wekslowe, które służą zagwarantowaniu pewności obrotu wekslowego i aktualizują się w chwili przeniesienia weksla na zasadach prawa wekslowego. Wskazał Sąd pierwszej instancji, że przepisy art. 10 i art. 17 ustawy z 1936 r. - Prawo wekslowe pozwalają na złagodzenie odpowiedzialności dłużników wekslowych przez umożliwienie im odwołania się w drodze wyjątku do stosunku podstawowego łączącego wystawcę weksla oraz remitenta w drodze zarzutów dopuszczonych przez prawo. Dłużnik w celu zwolnienia się ze zobowiązania wekslowego powinien wykazać, że obecny posiadacz weksla nabył weksel w złej wierze albo przy nabyciu dopuścił się rażącego niedbalstwa, bądź też nabywając weksel działał świadomie na szkodę dłużnika. Przepis art. 10 Prawa wekslowego stanowi, że jeżeli weksel niezupełny w chwili wystawienia, został uzupełniony niezgodnie z zawartym porozumieniem, nie można wobec posiadacza zasłaniać się zarzutem, że nie zastosowano się do tego porozumienia, chyba że posiadacz nabył weksel w złej wierze albo przy nabyciu dopuścił się rażącego niedbalstwa. Sąd Okręgowy wskazał także, że w przypadku, gdy indosowany przez remitenta był weksel własny będący uprzednio wekslem in blanco, oznacza to w szczególności możliwość bronienia się przez wystawcę przed żądaniami indosatariusza za pomocą zarzutów dotyczących nieprawidłowego uzupełnienia weksla przez indosanta bez ograniczeń przewidzianych w art. 10 Pr. weksl. (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 2008 r., I CSK 548/07 oraz z dnia 9 września 2010 r. I CSK 614/09). Wskazał także Sąd na treść art. 16 prawa wekslowego, gdzie istotą legitymacji formalnej jest uznanie za uprawnioną wekslowo osoby, za którą przemawia nieprzerwany szereg indosów, co stanowi domniemanie prawne wzruszalne, według którego za rzeczywiście uprawnionego uważa się osobę legitymowaną formalnie. Obalenie skutków wskazanego domniemania musi polegać albo na zakwestionowaniu jego przesłanki w postaci ciągłości szeregu indosów, albo na wykazaniu złej wiary bądź rażącego niedbalstwa władającego przy nabywaniu weksla. W ocenie Sądu Okręgowego w niniejszej sprawie powód nie przedstawił nieprzerwanego ciągu indosów, uprawniającego do odbioru sumy wekslowej, gdyż jak wynika z weksla w jego treści brak jest podpisu remitenta co prowadzi do konkluzji, że powód nie mógł nabyć legitymacji z weksla z uwagi na powyższe uchybienie. Uprawnienia z weksla mogą przysługiwać i być wykonywane jedynie przez osobę, której przysługuje wspomniana legitymacja. Na rzecz osoby legitymowanej formalnie prawo wekslowe tworzy domniemanie prawne, gdy spełnione zostały dwa elementy: władanie wekslem i nieprzerwany szereg (ciąg) indosów na wekslu, o jakim można mówić wówczas, gdy indosatariusz wywodzi swoje uprawnienie z poprzedniego indosu, który został na jego rzecz dokonany lub z indosu in blanco. Szereg indosów musi więc kończyć się na aktualnym posiadaczu weksla. Z zasady tożsamości remitenta i pierwszego indosanta można wyprowadzić konstatację, że nie ma w tym przypadku zastosowania wymóg jedynie tzw. formalnej zgodności nazwisk (nazw) osób składających podpis pod indosem wekslowym, a należałoby wymagać materialnej identyczności pierwszego indosanta i remitenta wekslowego. Skoro pierwszym indosantem może być tylko remitent, to brak w ogóle podpisu remitenta pod indosem wekslowym nie prowadzi do otwarcia szeregu (ciągłości) indosów w rozumieniu art. 16 ust. 1 prawa wekslowego i tym samym wyłącza legitymację formalną posiadacza weksla. Skuteczność takiego przeniesienia uwarunkowana jest m.in. istnieniem właściwego podpisu remitenta lub podmiotów go reprezentujących. Zdaniem Sądu Okręgowego w przedmiotowej sprawie powód domagając się utrzymania nakazu zapłaty nie wykazał dowodów potwierdzających nieprzerwany ciąg indosów uwagi na brak podpisu pierwszego remitenta. Powyższe uzasadniało uchylenie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym z weksla z dnia 9 czerwca 2016 r. wydanego przez Sąd Okręgowy w Częstochowie w sprawie I Nc 102/16 i oddalenie powództwa w całości w stosunku do pozwanego J. D.. O kosztach procesu Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 k.p.c., orzekając nadto o kosztach obrony z urzędu dla T. B. i w oparciu o art. 113 ust. 4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych odstąpił od obciążenia powoda kosztami sądowymi poniesionymi przez Skarb Państwa.

Apelację od wyroku wniósł powód, zaskarżając go w części obejmującej punkty od 1-3 i zarzucił:

1. naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez newszechstronne rozważenie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i przyjęcie, że „powód nie przedstawił nieprzerwanego ciągu indosów uprawniającego do odbioru sumy

wekslowej. Jak wynika z weksla w jego treści brak jest podpisu remitenta co prowadzi do konkluzji, że powód nie mógł nabyć legitymacji z weksla z uwagi na powyższe uchybienie”, podczas gdy nieprzerwany ciąg indosów wynika z treści weksla, bowiem na jego odwrocie znajdują się podpisy poszczególnych jego posiadaczy w tym:

- R. H. i M. H., którzy działając w imieniu (...) spółki z o.o. dokonali jego indosu na rzecz (...) spółki z o.o.,
- R. H., który w imieniu (...) spółki z o.o. (poprzednio (...) spółki z o.o.) wypełnił przedmiotowy weksel, a następnie dokonał jego indosu na rzecz powoda;

2. naruszenie art. 10 i 17 prawa wekslowego poprzez oddalenie powództwa w sytuacji, gdy na wekslu został zachowany ciąg indosów bowiem pierwszy z indosów pochodził od remitenta ((...) spółki z o.o.), a kolejny od posiadacza weksla, na rzecz którego indos był dokonany, natomiast zobowiązanie wynikające z weksla jest abstrakcyjne (oderwane od stosunku podstawowego, z którego się ono wywodzi, a pozwany nie udowodnił, aby działał w złej wierze lub w sposób rażąco niedbały).

Powód wniósł o:

- zmianę zaskarżonego wyroku i utrzymanie w mocy nakazu zapłaty Sądu Okręgowego w Częstochowie z dnia 9 czerwca 2016r. wydanego w postępowaniu nakazowym w sprawie o sygn. akt I Nc 102/16 i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego udzielonego powodowi z urzędu wg norm przepisanych, które według oświadczenia pełnomocnika powoda nie zostały pokryte ani w całości ani w części;
- ewentualnie w razie nieuwzględnienia apelacji o nieobciążanie powoda kosztami procesu w toku postępowania apelacyjnego na zasadzie art. 102 k.p.c.,
- przyznanie od Skarbu Państwa na rzecz pełnomocnika kosztów pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu apelacji powód podał, że wykazał nieprzerwany ciąg indosów, które wynikają wprost z treści rewersu weksla. Weksel in blanco został wystawiony przez pozwanego na rzecz (...) spółki z o.o., która w dniu 1 czerwca 2011r. reprezentowana przez prokurentów M. H. i R. H. dokonała indosu na rzecz (...) spółki z o.o. (...) spółka z o.o. w C. uzupełniła weksel i 4 marca 2014r. dokonała jego indosu na rzecz powoda. Nadto wskazał, że pozwany nie udowodnił, by powód w chwili nabywania w drodze indosu przedmiotowego weksla od (...) spółki z o.o. dopuścił się rażącego niedbalstwa lub miał świadomość, że działa na szkodę pozwanego.

Pozwany w odpowiedzi na apelację wniósł o jej oddalenie jako bezzasadnej i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu oraz kosztów zastępstwa adwokackiego za postępowanie przed Sądem II instancji.

Sąd Apelacyjny, zważył co następuje:

Apelacja powoda nie zasługuje na uwzględnienie.

Ustalenia faktyczne Sądu Okręgowego, dokonane na podstawie zebranego materiału dowodowego, jako wynik prawidłowej ich oceny i logicznego wnioskowania, są prawidłowe i Sąd Apelacyjny przyjmuje je za własne. Sąd Apelacyjny podziela również ocenę prawną ustalonego stanu faktycznego, zawartą w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, zaś zastosowane przez Sąd Okręgowy prawo materialne, a przede wszystkim wykładnia przepisów prawa i ich reasumpcja nie budzą zastrzeżeń.

Nie sposób podzielić zarzutu skarżącego, że Sąd Okręgowy dopuścił się naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. przez brak wszechstronnego rozważenia zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i błędne przyjęcie, iż powód nie wykazał nieprzerwanego ciągu indosów uprawniającego do odbioru sumy wekslowej, a także przyjęcie, iż w treści weksla brak podpisu remitenta, co wyklucza nabycie legitymacji powoda z weksla. Wskazany przepis wyraża jedną

z podstawowych zasad postępowania cywilnego, czyli zasadę swobodnej oceny dowodów. Stanowi on, że sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego. Sąd pierwszej instancji wyprowadził z materiału dowodowego wnioski logiczne i zgodne z doświadczeniem życiowym. Jedną z kluczowych kwestii w przedmiotowej sprawie było ustalenie, czy znajdujące się na wekslu podpisy prokurentów R. H. i M. H. mogą być uznane za złożone w imieniu remitenta (...) spółki z o.o. w C..

Konieczna stała się zatem wykładnia weksla, bowiem charakter weksla, jako źródła zobowiązania formalnego, nie wyłącza - co zgodnie podkreśla się w orzecznictwie - stosowania dyrektyw wykładni oświadczeń woli w oparciu o art. 65 k.c. Zakres wykładni weksla jest jednak znacznie zawężony i ogranicza się do wykładni obiektywnej, dokonywanej wyłącznie na podstawie tekstu weksla. Ze względu na formalny charakter zobowiązania wekslowego jego treść musi być wyczerpująco wyrażona w dokumencie, jakim jest weksel. (por. wyroki Sądu Najwyższego z 22.10.09 sygn. III CSK 40/09 LEX 852562, z 18.01.2012 r. sygn. II CSK 296/11 LEX 1112736, 25.05.2005 r. sygn. I CK 741/04 LEX 180839). Tymczasem weksel w oparciu, o który powód domaga się zapłaty od pozwanego, był wekslem in blanco o charakterze gwarancyjnym. Weksel in blanco, jest dokumentem nie zawierającym wszystkich koniecznych elementów weksla określonych w art. 1 i 101 prawa wekslowego, na którym dana osoba złożyła podpis w zamiarze zaciągnięcia zobowiązania wekslowego, pozostawiając odbiorcy uzupełnienie brakujących składników treści w oparciu o porozumienie zawarte pomiędzy wystawcą a remitentem. Istotną przesłanką zobowiązania wekslowego jest zatem własnoręczny podpis wystawcy, który musi być uczyniony w celu zobowiązania się wekslowo. Do powstania zobowiązania wekslowego konieczne jest także wydanie dokumentu z upoważnieniem do jego uzupełnienia, z tym że uzupełnienie weksla in blanco winno nastąpić zgodnie z porozumieniem.

Przepis art. 11 ust. 1 prawa wekslowego przewiduje możliwość przeniesienia wierzytelności wekslowej w wyniku indosu, choćby weksel nie był wystawiony na zlecenie. Z treści znajdującego się w aktach sprawy weksla nie wynika wyłączenie możliwości indosu. W literaturze i orzecznictwie Sądu Najwyższego ukształtowane zostało już stanowisko, że pierwszy indos powinien pochodzić od remitenta (por. up. wyrok Sąd Najwyższy z dnia 23 lutego 1981 r., IV PR 30/81, OSNC 1981, z. 9, poz. 176; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 kwietnia 1963 r., I CR 213/62, OSNC 1964, z. 6, poz. 13). Oznacza to, że przenieść wierzytelność z weksla może jej pierwszy wierzyciel wekslowy, a skuteczność takiego przeniesienia uwarunkowana jest m.in. istnieniem właściwego podpisu remitenta lub podmiotów go reprezentujących. W niniejszej sprawie pozwany w oparciu o art. 17 prawa wekslowego nie był uprawniony do podnoszenia zarzutów opartych na jego stosunkach osobistych z wystawcą weksla lub poprzednimi posiadaczami, bowiem powód nabył weksel już wypełniony przez (...) spółkę z o.o. w C.. Przysługują natomiast pozwanemu zarzuty obiektywne, które może on podnosić przeciwko każdemu wierzycielowi, a do takich należy zaliczyć zarzuty wynikające z prawa wekslowego dotyczące zarówno formy jak i treści weksla.

Mając na względzie, że powód nabył weksel w drodze indosu, będąc drugim indosatariuszem, by przysługiwała mu formalna legitymacja z weksla miał obowiązek wykazać nieprzerwany ciąg indosów, co wynika z art. 16 zd. 1 prawa wekslowego. Warunkiem legitymacji formalnej jest więc posiadanie weksla oraz nieprzerwany ciąg indosów od remitenta począwszy. Powód wnosząc pozew do sądu spełnił pierwszy z wymienionych warunków, a mianowicie przedstawił będący w jego posiadaniu weksel. Pozwany skutecznie natomiast zakwestionował drugi z warunków legitymacji formalnej, a mianowicie brak wystąpienia nieprzerwanego ciągu indosów. Podzielając ugruntowane stanowisko judykatury oraz piśmiennictwa, podkreślić należy, iż treść weksla, także w zakresie indosu, jest poddana dość rygorystycznym wymogom formalnym wynikającym z prawa wekslowego. I tak art. 13 wskazuje, że indos powinien być napisany na wekslu lub na załączonej nim karcie dodatkowej (przedłużku) i podpisany przez indosanta. Zgodnie z powołanym przepisem koniecznym elementem indosu jest podpis indosanta, przy czym może on pochodzić bezpośrednio od indosanta lub od reprezentującej go osoby. Pierwszym indosantem może być wyłącznie remitent, a zatem brak podpisu remitenta pod indosem wekslowym nie prowadzi do otwarcia szeregu indosów zgodnie z art. 16 ust. 1 prawa wekslowego i wyłącza legitymację formalną posiadacza weksla.

W okolicznościach niniejszej sprawy, istotne było dokonanie oceny, czy podpisy złożone na wekslu przez prokurentów R. H. i M. H., mogą być uznane prawidłowe i skuteczne przeniesienie praw z weksla w drodze indosu w imieniu remitenta, czyli (...) spółki z o.o. w C.. Prokura jest szczególnym rodzajem pełnomocnictwa przeznaczanego dla

ściśle określonego rodzaju stosunków prawnych, którego udziela przedsiębiorca podlegający obowiązkowi wpisu do rejestru przedsiębiorców umocowując do czynności sądowych i pozasądowych, jakie są związane z prowadzeniem przedsiębiorstwa (art. 109⁽¹⁾ k.c.). Wobec tego prokurent, działając jako pełnomocnik, podpisuje się na wekslu w cudzym imieniu, musi więc zamieścić swój podpis z wyrażeniem uzyskanego pełnomocnictwa, z tym że wskazanie stosunku pełnomocnictwa oraz osoby reprezentowanej może być wyrażone także w sposób mechaniczny. Nie zawsze podpis osoby reprezentującej osobę prawną powinien być umieszczony pod pieczęcią firmową (stemplem firmowym) takiej osoby, natomiast podmiot reprezentowany może być wskazywany także przez inne oznaczenie umieszczone na wekslu. Na spornym wekslu w ogóle nie umieszczono pieczęci ujawniającej dane osoby prawnej – (...) spółki z o.o. w C., nie wskazano także, by osoby dokonujące indosu działały w imieniu tej spółki. Zasadność żądania pozwu należało ocenić w reżimie odpowiedzialności wekslowej, która w sposób rygorystyczny określa przesłanki ważności weksla, w tym przesłanki skutecznego przeniesienia praw z weksla (indosu). Widniejące na wekslu - nieczytelny podpis R. H. z imienną pieczęcią oraz czytelny podpis M. H. z imienną pieczęcią - nie pozwalają na ustalenie w oparciu o treść weksla, w którym umieniu osoby te złożyły podpisy pod indosem. Fakt czy osoby te były upoważnione do reprezentacji spółki (...), i czy faktycznie złożyły podpisy na wekslu w imieniu tej spółki, nie może być wykazywany innymi środkami dowodowymi, niż treść dokumentu weksla. W tym względzie należy odwołać do orzecznictwa Sądu Najwyższego, który w orzeczeniach z dnia 6 marca 1965r. w sprawie C II 2653/34 (OSP 1936/1/729) i z dnia 18 listopada 1931r. w sprawie Rw 2465/31 (OSP 1932/1/77), stwierdził, że identyczność firmy pierwszego indosanta z firmą remitenta musi być widoczna z samego tekstu weksla i nie może budzić żadnych podejrzeń. Skoro pierwszym indosantem (remitentem) była osoba prawna, to podpis za nią złożony winien pochodzić od osób przedstawicieli, bądź pełnomocników. Zamieszczenie pod wzmianką o indosie dwóch imiennych pieczęci prokurentów oraz podpisów tych osób, bez jakiegokolwiek określenia podmiotu reprezentowanego przez te osoby, nie pozwala na ustalenie, że indosantem była osoba prawna, w tym wypadku (...) spółki z o.o. w C..

Reasumując, stwierdzić należy, że żaden z zarzutów apelacji powoda nie był uzasadniony, a zaskarżony wyrok odpowiada prawu i brak jest jakichkolwiek podstaw do jego zmiany. Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny orzekając na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację powoda jako bezzasadną.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. zasądzając od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 5.417,00 zł, obejmującą wynagrodzenie pełnomocnika w wysokości ustalonej zgodnie z § 2 pkt 6 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015r. poz. 1800 ze zm.).

O kosztach pełnomocnika z urzędu w kwocie 3.321,00zł orzeczono na podstawie § 2, § 4, § 8 pkt 6 w zw. z § 16 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2016r., poz. 1714).

SSO (del.) Jolanta Polko SSA Ewa Jastrzębska SSA Lucyna Świdorska – Pilis